

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 5
Dokumentägare Tomas Vilhelmsson Hygiensjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2025-01-10	Giltig t.o.m. 2027-01-10

Andningsskydd, visir och munskydd

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Andningsskydd

- Bäraren skyddas mot inandning av luftburen smitta, till exempel mässling, vattkoppor och tuberkulos samt vid aerosologenererande åtgärder vid samtidig annan luftvägssmitta, till exempel covid-19. Dessutom vid andra flyktiga skadliga ämnen som till exempel laserrök.
- Andningsskydd klassificeras enligt en tregradig skala där högsta skyddsklassen är FFP3. Andningsskydd kan ha olika beteckning, bland annat FFP2, FFP3, KN95 och N95.
- Andningsskydd finns i två utföranden; utan ventil och med ventil (ventilen kan vara öppen eller täckt).
Ventilen filtrerar luften från mikroorganismer i inandningen, men inte i utandningen, det vill säga skyddar enbart bäraren mot smitta. Andningsskydd med ventil får därför aldrig användas på patient.
 - Andningsskydd **utan ventil** kan användas i de flesta lägen.
 - Andningsskydd **med ventil** kan användas när vårdmomentet tar längre tid eller är extra arbetsamt då andningskomforten ökar med ventil.
 - Andningsskydd **med täckt ventil** ska enbart användas när stor risk föreligger att smittsamt material stänker i ansiktet.
- Andningsskydd är engångsmaterial, ska aldrig återanvändas.
- Måste ha bra passform för att kunna skydda på rätt sätt, se instruktion: *Andningsskydd - så här använder du andningsskydd (INS-16614)*.
- Enligt Arbetsmiljöverkets regler som trädde i kraft 1 januari 2025 ansvarar arbetsgivaren för att andningsskyddet är individuellt utprovat och att tätheten provas genom en så kallad tillpassningsprovning.

Visir, skyddsglasögon

Visir ska användas när det är risk för stänk av kroppsvätskor mot ansiktet. Skyddsglasögon i kombination med munskydd kan användas som ersättning för visir.

Användning

- Handhygien ska utföras före och efter användning.
- Flergångsvisir/skyddsglasögon rengörs med ytdesinfektionsmedel/rengöringsmedel, kasseras vid behov.
- Engångsvisir/engångsskyddsglasögon ska kasseras efter användning.
- Ska rengöras före användning om man är osäker på om det är rengjort innan.

Munskydd

Munskydd fångar upp mikroorganismer från personalens luftvägar och skyddar på så sätt patienten från smittämnen från personalens luftvägar. Munskydd skyddar även personal från droppar och stänk från kroppsvätskor från patienten. De är inte tillräckligt täta för att skydda mot luftburen smitta. Munskydd är engångsmaterial.

Användning

- Handhygien ska utföras innan man tar på sig munskyddet och efter man tagit av munskyddet.
- Rör inte munskyddet när du har det på dig.
- Munskyddet ska inte förvaras i fickor eller där det kan skadas eller förorenas. Skador kan påverka munskyddets effekt.
- Munskydd är en engångsprodukt och ska kastas efter användning

Så här sätter du på munskydd

1. Desinficera händer och underarmar.
2. Placera munskydd över näsa, mun och haka.
3. Kläm åt metalskenan över näsryggen.
4. Fäst banden bakom huvudet alternativt öronbanden bakom öronen.
5. Justera munskyddet så att det täcker näsa, mun och haka.

Så här tar du av munskydd

1. Desinficera händer och underarmar.
2. Knyt upp banden, börja med det nedre och därefter det övre, alternativt ta tag i öronbanden utan att vidröra munskyddet.
3. Lyft munskyddet från ansiktet i banden.
4. Lägg munskyddet i sopbehållare utan att byta grepp.
5. Desinficera händer och underarmar.

Munskydd kasseras

- efter varje användning
- om du vidrört munskyddet när du har det på dig
- om det är vått eller nedsmutsat
- om det är svårt att andas.

Se mer information om [personal och skyddsutrustning](#) på Smittskydd Värmlands webbplats.

Utarbetad av: Tomas Vilhelmsson